

100 demonстранter stoppa seterriving

Staten har vedtatt å rive de 150 år gamle seterbygningene i Vesllie på Hjerkin. Men da rivinga skulle starte møtte om lag 100 demonstranter opp. De klarte å stoppe rivinga.

AV LEONID RØDSTEN

– Det er et kulturminne. Det handler om respekten for det arbeidet som har blitt lagt ned av generasjonene før oss, sa sauebonde og aksjonsleder Ellen Marie Sørungård Syse.

12 000 underskrifter

Seterbygningene ligger på det so tidligere var et skytefelt for forsvaret. I april 2018 ble skytefeltet vernet, og store deler av området ble innlemmet i nasjonalparken på Dovrefjell.

Setrene i Vesllie ligger i nærheten av det gamle skytefeltet, og skulle også derfor tilbakeføres til naturen. Det vil si: Bygningene skulle rives og fjernes fra området.

Vedtaket satte sinnene i kok hols både lokalbefolkning og politikere.

12 000 har skrevet under på opprop for å bevare bygningene. Til markeringa den dagene maskinen skulle inn og starte rivinga, var flere politikere oppfordra til å møte opp og holde appeller.

Villrein

Uka før aksjonen uttalte klima- og miljøminister Ola Elvestuen at han hadde bestemt seg for å

rive seterbygningene, til tross for stor lokal motstand. Han mente hensynet til villreinen i området måtte veie tyngre enn de gamle seterhusene.

– Villrein har en naturlig skyhet ovenfor mennesker og vil unngå områder med mye aktivitet. For mye ferdsel utgjør en trussel mot villreinen og villreintrekket, gjentok Elvestuen i Dagsnytt 18, kvelden før rivinga skulle starte, og demonstrantene varsla aksjon..

Snudde

– Det er mye engasjement og uro i denne saken. Vi har derfor valgt å utsette rivinga. Den vil ikke bli gjennomført i høst, sa statsråd Ola Elvestuen, dagen etterpå.

Beslutninga endrer ikke tidligere vedtak om utvidelse av Dovrefjell-Sunnalsfjella nasjonalpark.

– Formålet med utvidelsen av nasjonalparken er å legge forholdene til rette for villrein. Forsvarsbygg har gjennomført Europas største restaureringsarbeid for natur. Vesllie må sees i sammenheng med hva som er nødvendig for å ta vare på villrein. Bygningene er i seg selv ikke vurdert til å ha stor verneverdi, gjentok Elvestuen likevel.

– Jeg vil kalle det en halv seier absolutt. Nå får vi tid til å jobbe mer med saken, sa aksjonsleder Ellen Marie Sørungård Syse til Dagsnytt 18, da den foreløpige seieren var sikra.

– Nå må vi bare sikre seieren helt i mål.

I siste lita bøyde staten av. Nå er rivinga av seterbygningene på Vesllien utsatt. (Foto: Ragnhild Bottheim)

Om lag 100 demonstranter møtte opp da maskinene skulle inn og rive seterbygningene. De klarte å få statsråden til å snu – inntil videre. (Foto: Ellen Marie Sørungård Syse)

Klimabrølet

Et initiativ som kaller seg "Klimabrølet" lanserer flere markeringer i forkant av høstens valg.

Fredag 30. august tar de sikte på å samle flere tusen utafor Stortinget. Tidligere samme dag har Natur og Ungdom planlagt skolestreik i protest mot klimautviklinga, og politikernes manglende grep om saka.

"Klimabrølets krav, er at politikere treffer tiltak slik at vi kan begrense global oppheting til 1,5 grader - i tråd med Parisavtalen. Hvilke tiltak som kreves for å nå dette målet, er politikere, departementer og fagmiljøer, inkludert FNs klimapanel IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change), egnet til å svare på. Våre folkevalgte mangler imidlertid mot og marsjordre, til å iverksette tildels upopulære men helt nødvendige klimatilak - nå. De er videre redde for å investere i klimatilak med usikker avkastning. Vi kan ikke lenger vente på politikere - det er politikere som venter på oss".

Klimabrølet er partipolitisk uavhengig. Et stor antall organisasjoner har slutta seg til, deriblant Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

"Ditt oppmøte og invitasjon til venner og kollegaer er viktig! 1.5 graders global oppheting er nok!", heter det i oppropet foran markeringa den 30. NBS-leder Kjersti Hoff skal til Tromsø å holde en apell i forbindelse med markeringa der på aksjonsdagen.

NBS: Bevar setrene på Dovrefjell!

I år er det ti år siden de første utvalgte kulturlandskap i jordbruket ble presentert. Dette ble markert i Stavanger/Rennesøy hvor statsråd Elvestuen var til stede.

Styremedlem i Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Torbjørn Norland var en av de som framførte en «hyllest til grunneieren/driverne i de utvalgte kulturlandskapene» Norland avsluttet sitt innlegg med følgende oppfordring :

– Mens vi sitter her for å markerer 10 år med utvalgte kulturlandskap, skulle egentlig rivingen av de 150 år gamle setrene i Vesllien på Dovrefjell startet. Men fordi statsråd Elvestuen i går fattet en svært klok avgjørelse om å stoppe rivinga, er det fortsatt håp om å bevare disse unike setrene og kulturmin-

nene. Seterdrift og beting i utmark har vært og er selve navlestrengen for fjellbygde- ne. Levende bygder trenger levende fjell. Min, og Norsk Bonde- og Småbrukarlag, sin appell til statsråd Elvestuen er å la setrene i Vesllien bli det 46. utvalgte kulturlandskapet i Norge. Det er når vedtak har både lokal og sentral forankring og aksept at det er et sterkt vedtak!

Verdifulle jordbrukslandskap

De utvalgte kulturlandskapene er et representativt utvalg av verdifulle norske jordbrukslandskap. Kulturlandskapene formidler norsk kulturhistorie og er viktige natur- og friluftsområder. I 2019 har regjeringen satt av 33 millioner kroner som skal brukes til å ta vare på områdene. Gjennom aktiv drift med istandsetting og skjøtsel av natur- og kulturverdier sikres verdier knyttet til bio-

Styremedlem Torbjørn Norland i Norsk Bonde- og Småbrukarlag roste Elvestuen for vedtak om å utsette rivinga av Vesllien og oppfordra ham til å la setrene der bli neste utvalgte kulturlandskap i Norge.

logisk mangfold, landskap, kulturminner og kulturmiljøer. Ordningen er etablert

gjennom et nært samarbeid mellom landbruksmyndighet og miljømyndighet